

Posudek diplomové práce

Název práce: Vliv rodinného prostředí na klienty střediska výchovné péče.

Autor práce: Pavla Bartušková.

Předmětem tohoto oponentského posudku je diplomová práce nazvaná *Vliv rodinného prostředí na klienty střediska výchovné péče*. Autorka, studentka 5. ročníku studijního oboru Pedagog volného času Pavla Bartušková, si v ní klade za cíl odpovědět na otázku, „*jak se negativní rodinné prostředí podepisuje na chování dětí*“. Vlastní text je rozdělen do dvou základních částí, z nichž první je věnována teoretickému zpracování tématu a druhá, praktická, obsahuje kazuistiku případu klientky Střediska výchovné péče.

Z hlediska formální úpravy je třeba na úvod předeslat, že práce jako celek působí čistým a kompaktním dojmem. Bohužel požadavkům na diplomové práce ne zcela odpovídá rozsah, který činí pouze 66 stran textu.

Práce je strukturována do kapitol a podkapitol. Dělení podkapitol místy až na pět desetinných míst je podle mého názoru nadbytečné. Jednotlivé oddíly nejsou v některých případech delší než jeden odstavec. Celkové orientaci v textu tak tento přístup nenapomáhá, ale spíše ji naopak ztěžuje.

Text předložené diplomové práce není zatížen neúměrným množstvím překlepů a dalších nedostatků. Za zmínku stojí pouze chybějící interpunkční znaménka ve výčtech, nadbytečné ISBN v odkazech pod čarou, pozice odkazů v textu, užívání několika nevysvětlených zkratků či nejednotnost při uvádění jmen autorů odborné literatury.

Seznam použitých informačních zdrojů čítá 25 tištěných publikací a 2 elektronické informační zdroje. Jejich celkový počet je tedy dostačující ke zpracování diplomové práce. Otázka však vyvstává nad jejich strukturou, neboť zde nejsou zastoupena žádná periodika ani žádná aktuální cizojazyčná literatura. Zápis informačních zdrojů až na malé výjimky (kurzíva, interpunkce) odpovídá normě.

Práce také obsahuje 13 vhodně zvolených příloh účelně doplňujících text.

Podíváme-li se na předloženou práci z jazykového hlediska, pak lze konstatovat, že gramatická úroveň je velmi solidní, hrubé chyby se vyskytují sporadicky a téměř výhradně se jedná o čárky v souvětích. Po stylistické stránce je práce také zdařilá, vyskytuje se zde pouze zanedbatelné množství špatných vazeb.

Obsahová stránka práce je do značné míry determinována výběrem tématu a stanovenými cíly. Domnívám se, že právě v tomto ohledu došlo k zásadnímu problému.

Zatím co název práce slibuje zaměření na cílovou skupinu klientů střediska výchovné péče, ve skutečnosti je celá teoretická část věnována obecně problematice vlivu rodiny na socializaci a výchovu jedince, respektive jejímu patologickému vlivu. Je však zřejmé, že celá tato oblast je natolik široká, že ji nelze v rámci formátu diplomové práce dostatečně do hloubky zpracovat. Autorku tento záběr vyjádřený v závěru práce slovy „snažila jsem se o sepsání základních poznatků, které jsou o rodině známé“ nutil ke značnému zploštění problematiky. Zákonitě pak chybí hlubší analýza vybraných jevů korespondující s analýzou ilustrativní kazuistiky (která de facto chybí také). Osobně bych viděl řešení buď ve výhradně teoretické práci, kde by při využití horní hranice rozsahu diplomové práce a při vynechání kazuistiky vznikl větší prostor pro hlubší analytickou práci (cca 32 stran, tedy prakticky dvojnásobek stávajícího rozsahu), nebo v redukci teoretické části a zaměření se jednoznačně na některé poruchy chování typické pro zvolenou cílovou skupinu s ilustrativním doplněním více případových studií reprezentujících zmíněné spektrum.

Výše uvedené zacílení pak svádí k definování dílčích cílů práce pomocí pojmů „výčet“ nebo „stručný nástin“. Ačkoli je tedy na některých místech v textu patrná snaha autorky o nalezení a reflexi více pohledů na danou oblast (např. v kapitole o funkcích rodiny či o výchovných stylech), nakonec až na výjimky vítězí popisný styl inspirovaný jednou publikací, vybranou navíc mezi ostatními na základě neznámých kritérií. Tak došlo například k tomu, že nejhojněji citovaným zdrojem při zpracovávání základních charakteristik rodiny se stala publikace „Kapitoly ze specifických poruch učení“, která tuto oblast nezpracovává primárně, místo aby byla použita díla renomovaných sociologů či psychologů.

V závěru práce tedy autorka sice částečně odpovídá na otázku, kterou si kladla v úvodu, nicméně dle mého názoru v podobě neodpovídající smyslu diplomové práce.

Budu-li nyní hodnotit předloženou práci jako celek, musím v první řadě vyzdvihnout živý zájem autorky o danou problematiku, který je patrný nejen z popsané motivace v úvodu, ale zejména jej dokládá úroveň práce (včetně příloh) z hlediska formálního. Při zpracování textu však studentka poněkud podcenila náročnost tématu a zejména jeho šíři, což se pak i přes evidentní snahu projevilo na výstupech práce. S přihlédnutím ke všem zmíněným okolnostem tedy **doporučuji diplomovou práci k obhajobě.**

V Českých Budějovicích dne 31. května 2007

Mgr. Zdeněk Toušek